

kan ikke see, at denne Sag har nogen videre praktisk Betydning; thi jeg har ikke i de forskjellige Lønningslove, hvorom der fortiden er Tale, kunnet finde noget Retsspørgsmaal, som egner sig til at komme for Domstolene. Hvis der engang bliver Tale om de Geistliges Lønningslov, er det muligt, at Sagen kan stille sig anderledes, og at man deri vil komme til en anden Regel; men en saadan Lov foreligger jo ikke for Diebliffet. Det er mig derfor om trent ligeegyldigt, om Forslaget vedtages eller forkastes, idet jeg som sagt ikke tillægger det nogen praktisk Betydning; men da det efter min Anskuelse ikke indeholder noget Anstødeligt, har jeg sluttet mig dertil. Jeg vilde dog ønske, at det mere udtrykkeligt blev udtalt i Forslaget, at den Regel, det indeholder, kun skal gjælde for nye Embedsmænd, for at det ikke skal see ud, som om man vilde berøve Nogen en Ret, han nu har. Jeg skal endnu kun tillade mig to enkelte Bemærkninger, navnlig ligeoverfor de ærede Medlemmer her bagved (Wille og Klein) der saa stærkt have angrebet Forslaget, Bemærkninger, der, om jeg saa maa sige, angaae den mere juridiske Side af Sagen. Den første er den, at det er en ganske forældet Theori, hvorefter det særligt skulde være Domstolenes Sag at fortolke Love, og jeg kan henvise det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille), som seer noget tvivlende hen paa mig, til det nyeste videnskabelige Arbejde i den Materie, nemlig Professor Nellesmann's nye Proces. Det er accurat i ligesaa høj Grad Administrationens Sag at fortolke og anvende Love, og den kan ikke røre sig i en eneste Sag uden at gjøre det. Spørgsmaalet berøber paa, hvilken Anvendelse og Fortolkning af Lovene der er henviist til Domstolene og hvilken til Dyrigheden, hvilket igjen maa berøbe paa, af hvad Natur de forskjellige Love ere. Jeg finder nu ikke noget som helst Anstødeligt i, at Fortolkningen af saadanne Lønningslove, som her er Tale om, henvises til Dyrigheden, og jeg skulde meget tvivle om, at der kan nævnes ret mange andre Lande, hvor Spørgsmaal af den Natur virkelig skulde kunne bringes for Domstolene. Noget Andet er det med Pensionsspørgsmaalet; jeg kunde aldrig være med til at borttage Afgjørelsen af dem

fra Domstolene. Den anden Bemærkning er den, at naar man saa gjentagende udtaler, at der bestaaer et Contractforhold mellem Embedsmændene og Staten, og naar man gjør gjældende, at det dog er urimeligt ikke at lade Domstolene afgjøre Stridsspørgsmaal i Anledning af saadanne Contracter, ligesom de maae afgjøre f. Ex. Fortolkningen af en Dyndcontract, da er dette ikke rigtig, allerede af den Grund, at Forholdet mellem Embedsmænd og Staten henhører til den offentlige Ret og altsaa ikke kan behandles og afgjøres efter privatretlige Grundsætninger.

Spønmæ: Med Hensyn til Forslaget om Besjendtgjørelser angaaende Besættelsen af mindre Bestillingsposter skal jeg ikke opholde mig ved de Argumenter, som allerede ere anførte derimod, navnlig af den høitærede Justitsminister, men jeg skal tillade mig at gjøre en reen praktisk Indvendning derimod, nemlig den, at en saadan Lovbestemmelse ikke vil kunne vedtages, uden at det i mange Tilfælde vil medføre Ulemper for Administrationen ved Besættelsen. Den ærede Rigsdagsmand, som paa Udvalgets Mindretals Begne har været Ordfører for dette Forslag (Schjørring), har selv tilstaaet, at han nærmest har tænkt paa en bestemt Art af Bestillingsmænd, og jeg vil gjerne indrømme ham, at der netop med Hensyn til den Slags Bestillingsmænd, nemlig de begyndende Gageposter i Ministerierne, og enkelte, som dermed staae i Klasse, maaffee fra Regjeringens Side uden Ulempe kunde gjøres et saadant Skridt som det, her tilfigtes; men jeg haaber paa den anden Side, at den ærede Rigsdagsmand, naar jeg nævner ham nogle Bestillinger af en anden Slags, vil indrømme mig, at jeg har Ret i den Paastand, at disse Bestillinger ville henstaae ubesatte i kortere eller længere Tid, idet der altid, hvis Besjendtgjørelsen skal være Andet end Spilfægtteri, vil hengaae nogle Uger fra det Tidspunkt, Posten er bleven vacant, indtil man igjen kan besætte den, medens flere af dem ikke altid kunne bestrides med Folk paa Stedet. Lader os f. Ex. tænke os, at der ved Telegraph eller Soldbetjeningen omkring i Provindserne er en mindre Post ledig, som er lønnet med